

VERGİ İNCELEME VE DENETİM PLANININ HAZIRLANMASI, UYGULANMASI VE SONUÇLARININ İZLENMESİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK YAYIMLANDI

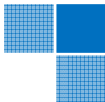
ÖZET : 31/ 12/ 2010 tarihli ve 27802 sayılı Resmi Gazetede, vergi incelemelerinde uyulacak usul ve esasları düzenleyen **VERGİ İNCELEME VE DENETİM PLANININ HAZIRLANMASI, UYGULANMASI VE SONUÇLARININ İZLENMESİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK** yayımlanmıştır.

13/12/1983 tarihli ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 33/B maddesine 6009 sayılı Yasanın 26'ncı maddesiyle eklenen 33/B Maddesiyle Maliye Bakanlığı bünyesi içerisinde Vergi İnceleme ve Denetim Koordinasyon Kurulu oluşturulmuştur. Söz konusu Madde aşağıda verilmiştir.

Vergi İnceleme ve Denetim Koordinasyon Kurulu

MADDE 33/B- Bakanlığın vergi inceleme ve denetim amaçlarına ulaşmasını sağlamak, vergi inceleme ve denetimleri ile raporlamaya ilişkin standart, ilke, yöntem ve teknikleri geliştirmek, inceleme ve denetim rehberleri hazırlamak, vergi incelemesi yapmaya yetkili olanların uyacakları etik kuralları belirlemek, vergi inceleme birimleri arasında koordinasyonu, bilgi akışını ve uygulama birliğini temin etmek, Bakanlığın vergi inceleme ve denetim birimlerinin uygulayacağı yıllık vergi inceleme ve denetim planını hazırlamak ve uygulamayı izlemek üzere Vergi İnceleme ve Denetim Koordinasyon Kurulu oluşturulur.

Vergi İnceleme ve Denetim Koordinasyon Kurulu; Bakanın veya tevkil etmesi halinde Müsteşarın başkanlığında, Gelir İdaresi Başkanı, Maliye Teftiş Kurulu Başkanı, Hesap Uzmanları Kurulu Başkanı, Gelir İdaresi Başkanlığı Denetim ve Uyum Yönetimi Daire Başkanlığının bağlı olduğu Gelir İdaresi Başkan Yardımcısı ve Gelirler Kontrolörleri Başkanından oluşur. Kurulun sekretarya görevi Gelir İdaresi

Başkanlığı Denetim ve Uyum Yönetimi Daire Başkanlığı tarafından yerine getirilir.

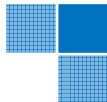
Vergi incelemeleri, vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlarca, yıllık vergi inceleme ve denetim planına uygun olarak yerine getirilir. Vergi inceleme ve denetimine ilişkin temel amaç ve hedefler, Gelir İdaresi Başkanlığı risk analiz sistemi üzerinden yapılan analizler de dikkate alınarak incelemeye tabi tutulacak sektörler ile mükellefler ve vergi inceleme ve denetiminin uygulanması ve izlenmesine ilişkin diğer hususlar gerekçeleriyle birlikte yıllık vergi inceleme ve denetim planında belirlenir. Teftiş, soruşturma, ihbar, şikâyet ve benzeri nedenlerle yıl içinde ortaya çıkabilecek vergi incelemelerinin yapılmasına dair usul ve esaslara da yıllık vergi inceleme ve denetim planında yer verilir. Yıllık vergi inceleme ve denetim planı Bakanın onayı ile yürürlüğe girer.

Vergi inceleme yapmaya yetkili olanlar tarafından yapılacak tam ve sınırlı vergi incelemelerinin kapsamı, vergi incelemesine tabi tutulma bakımından birinci sınıf tüccarların yıllık iş hacimleri, aktif ve öz sermaye büyüklükleri esas alınarak gruplara ayrılması ve yapılacak bu gruplamaya bağlı olarak vergi incelemesine alınma bakımından asgari süreler getirilmesi ile bu hususlara dair diğer usul ve esaslar, Vergi İnceleme ve Denetim Koordinasyon Kurulunun önerisi üzerine Maliye Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Vergi İnceleme ve Denetim Koordinasyon Kurulu, yıllık vergi inceleme ve denetim planı uygulama sonuçlarını ertesi yılın Nisan ayı sonuna kadar kamuoyuna açıklar.

Gelir İdaresi Başkanlığı, Maliye Teftiş Kurulu Başkanlığı, Hesap Uzmanları Kurulu Başkanlığı ile vergi incelemesine yetkili olanlar, vergi inceleme ve denetimine ilişkin görevlerini bu maddede ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan yönetmelikte belirtilen usul ve esaslara uygun olarak yerine getirmek zorundadır.

Kurulun çalışma usul ve esasları, yıllık vergi inceleme ve denetim planının hazırlanması, uygulanması ve sonuçlarının izlenmesi ile bu maddede yer alan diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar Kurulun önerisi üzerine Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

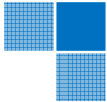

Bu maddenin Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden 31/ 12/ 2010 tarihli ve 27802 sayılı Resmi Gazetede, vergi incelemelerinde uyulacak usul ve esasları düzenleyen **VERGİ İNCELEME VE DENETİM PLANININ HAZIRLANMASI, UYGULANMASI VE SONUÇLARININ İZLENMESİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK** yayımlanmıştır. Yayımlanma tarihi itibarıyla yürürlüğe giren söz konusu Yönetmelik, bu Sirkülerimize ek olarak verilmiştir.

Saygılarımızla...

TÜRMOB Sirküler Rapor

31 Aralık 2010, Cuma

Sayı: 27802

Maliye Bakanlığından:

**VERGİ İNCELEME VE DENETİM PLANININ HAZIRLANMASI,
UYGULANMASI VE SONUÇLARININ İZLENMESİNE İLİŞKİN
USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Gelir İdaresi Başkanlığı, Maliye Teftiş Kurulu Başkanlığı, Hesap Uzmanları Kurulu Başkanlığı ile 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 135 inci maddesinde sayılan vergi incelemesi yapmaya yetkili olanların uygulayacakları yıllık vergi inceleme ve denetim planının hazırlanması, uygulanması ve sonuçlarının izlenmesine ilişkin usul ve esaslar ile diğer hususları düzenlemektir.

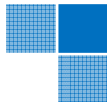
Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 13/12/1983 tarihli ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 33/B maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakan: Maliye Bakanını,
- b) Denetim: Teftiş ve vergi incelemeleri dışında kalan bireysel yoklama, toplu yoklama, yol denetimi ile yaygın ve yoğun vergi denetimlerini,
- c) İnceleme ve denetim birimi: Maliye Teftiş Kurulu Başkanlığını, Hesap Uzmanları Kurulu Başkanlığını, Gelirler Kontrolörleri Başkanlığını, vergi dairesi başkanlıklarını, vergi dairesi başkanlığı kurulmayan yerlerde defterdarlıkları,
- ç) Komisyon: Gelir İdaresi Başkanlığı Denetim ve Uyum Yönetimi Daire Başkanlığının bağlı olduğu Gelir İdaresi Başkan Yardımcısı başkanlığında; Maliye Teftiş Kurulu Başkan Yardımcısı, Hesap Uzmanları Kurulu Başkan Yardımcısı, Gelirler Kontrolörleri Başkan Yardımcısı ve Sekreteryadan sorumlu Gelir İdaresi Daire Başkanından oluşan komisyonu,
- d) Koordinasyon Kurulu: Vergi İnceleme ve Denetim Koordinasyon Kurulunu,
- e) Merkez inceleme elemanı: Maliye Müfettişleri, Hesap Uzmanları ve Gelirler Kontrolörleri ile bunların yardımcılarını ve stajyerlerini,
- f) Sekreteryaya: Gelir İdaresi Başkanlığı Denetim ve Uyum Yönetimi Daire Başkanlığını,
- g) Vergi incelemesi: Vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlar tarafından, ödenmesi gereken vergilerin doğruluğunu araştırmak tespit etmek ve sağlamak amacıyla yapılan faaliyeti,
- ğ) Vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlar: 213 sayılı Kanunun 135 inci maddesinde sayılan yetkilileri,
- h) Yıllık plan: Yıllık vergi inceleme ve denetim planını, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Yıllık Vergi İnceleme ve Denetim Planının Hazırlanması

Yıllık planın hazırlanması

MADDE 4 – (1) Vergi incelemeleri ve denetimler, Koordinasyon Kurulu tarafından hazırlanan yıllık plan çerçevesinde yürütülür. Koordinasyon Kurulu, Mart ayı olağan toplantısında yıllık planın hazırlanmasında uyulması gereken esasları belirler.

(2) Yıllık plan hazırlıkları Komisyon tarafından yapılır. Yıllık planın hazırlık çalışmaları aşağıdaki şekilde yürütülür:

a) Komisyon, Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde, incelenecek sektörler ve konuları tespit eder. Komisyon bu tespiti yaparken, Gelir İdaresi Başkanlığı Risk Analiz Merkezi tarafından belirlenen sektörler, konular ve mükellefler ile inceleme ve denetim birimleri tarafından riskli görülen sektörler, konular ve mükellefleri de dikkate alır.

b) Komisyon, Koordinasyon Kurulunun Eylül ayı olağan toplantısında görüşülmek üzere incelenecek sektörleri ve konuları içeren yıllık plan taslağını Sekretaryaya gönderir.

c) Koordinasyon Kurulu, Sekretarya tarafından kendisine sunulan yıllık plan taslağı hakkında gerekli değerlendirmeyi, öngördüğü değişikliklerle birlikte yapar ve yıllık plan taslağına son şeklini vermek üzere Komisyona gönderir.

ç) Komisyon, Ekim ayı sonuna kadar son şekli verilen yıllık plan taslağını Koordinasyon Kuruluna sunulmak üzere Sekretaryaya gönderir.

d) Koordinasyon Kurulu, Kasım ayı olağan toplantısında yıllık planı sonuçlandırır. Yıllık plan Aralık ayı sonuna kadar Bakan onayına sunulur.

e) Koordinasyon Kurulu, yıllık planda incelenecek sektörleri ve konuları, inceleme ve denetim birimlerinin kapasitesi ile mevcut iş hacimlerini de dikkate alarak inceleme ve denetim birimleri arasında dağıtır.

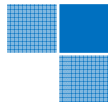
f) Sekretarya, inceleme ve denetim birimlerine yıllık planı gönderir.

g) Komisyon, yıllık planda her bir inceleme ve denetim birimi itibarıyla belirlenmiş olan sektör ve konulara ilişkin mükellef listesini en kısa sürede ilgili inceleme ve denetim birimine gönderir.

ğ) İnceleme ve denetim birimleri, kendilerine gönderilen sektörler, konular ve mükellef listeleri üzerinde gerekli analizleri yaparak çalışma programlarını hazırlarlar.

(3) Yıllık plan kapsamındaki vergi incelemesi ve denetim faaliyetlerinin yürütülmesinde kullanılacak kaynaklar ve bu kaynakların mükellef grupları, sektörler veya inceleme konuları itibarıyla yapılacak risk analizleri ile belirlenecek en yüksek risk alanlarından başlanılarak dağıtılmasını temin etmek üzere; vergi kayıp ve kaçığı riskinin özelliği de dikkate alınarak, hangi inceleme şeklinin uygulanacağı ve kaynakların ne şekilde dağıtılacağı yıllık planda gösterilir.

(4) Yıl içerisinde ortaya çıkacak ihbar ve şikâyet konuları hakkında yapılacak incelemelerin, ilgili inceleme ve denetim birimi tarafından tamamlanması esastır. Maliye Teftiş Kurulu, Hesap Uzmanları Kurulu ve Gelirler Kontrolörleri Başkanlığına gelen ihbar ve şikâyetlere konu incelemelerin denetim kaynağının yetersizliği nedeniyle yapılamaması durumunda; ihbar ve şikâyetler, değerlendirilmek üzere Gelir İdaresi Başkanlığına gönderilir. İnceleme ve denetim birimleri, incelemeye başlamadan önce ihbar veya şikâyet konusu mükellef ile ilgili bir inceleme olup olmadığı hususunda Sekretaryadan bilgi alırlar. Bu konudaki koordinasyon Sekretarya tarafından sağlanır.

(5) Vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlarca yıl içerisinde yapılan inceleme ve denetimler sırasında ortaya çıkan vergi incelemelerinin ilgili inceleme ve denetim birimi tarafından yapılması esastır. Ancak, söz konusu incelemelerin, incelemenin yapıldığı ya da ilgili inceleme ve denetim biriminin devamlı çalışma merkezinin bulunduğu iller dışındaki illere sirayet etmesi durumunda; diğer illere ilişkin yapılması gereken incelemeler, ilgili inceleme ve denetim birimi vasıtasıyla, değerlendirilmek üzere Gelir İdaresi Başkanlığına iletilebilir.

(6) Merkez inceleme elemanları tarafından yapılan teftiş ve soruşturmalar sırasında ortaya çıkan inceleme ve denetimler, bağlı oldukları inceleme ve denetim birimleri tarafından görevlendirilmeleri üzerine ilgili merkez inceleme elemanınca tamamlanır.

(7) Savcılıklar ve mahkemeler tarafından talep edilenler ile her türlü uluslararası sözleşmeler ve 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkındaki Kanun kapsamında yürütülmesi gereken inceleme ve denetimler, yıllık plan kapsamına bağlı olmaksızın, ilgili inceleme ve denetim birimi tarafından yürütülür.

(8) Kamu kurum ve kuruluşlarından intikal eden ve yürüttükleri görevler nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak mali konuları içeren inceleme ve denetim taleplerinin nasıl karşılanacağı yıllık planda gösterilir.

(9) Gelir İdaresi Başkanlığı, mükelleflerin haklarını gözeterek yüksek kalitede hizmet sunmak suretiyle yükümlülüklerini kolayca yerine getirmeleri için gerekli tedbirleri alır; uyum bozukluklarını tespit ve analiz ederek çözümler üretmek suretiyle mükelleflerin vergi kanunlarına gönüllü uyumunu sağlar; vergi kayıp ve kaçığı ile mücadele etmek amacıyla, ekonomik ve sosyal ihtiyaçları da göz önünde bulundurarak gerekli çalışmaları ve denetimleri yapar. Bu çalışma ve denetimler sonucunda ortaya çıkan vergi incelemelerini yıllık plan hedeflerini aksatmayacak şekilde yürütür. Bakan, gerekli görmesi halinde, Maliye Teftiş Kurulu Başkanlığını ve Hesap Uzmanları Kurulu Başkanlığını bu hususlarda görevlendirebilir.

(10) Yıllık planın Aralık ayı sonuna kadar herhangi bir nedenle hazırlanamamış veya onaylanmamış olması halinde, yeni plan onaylanana kadar vergi incelemesine ve denetime ilişkin faaliyetler; 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 33/B maddesi, bir önceki yıla ait plandaki genel esaslar ve Gelir İdaresi Başkanlığı ile inceleme ve denetim birimlerince yapılan analizler de dikkate alınarak inceleme ve denetim birimleri tarafından yürütülür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yıllık Vergi İnceleme ve Denetim Planının Uygulanması ve Sonuçlarının İzlenmesi

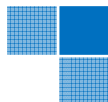
Yıllık planın uygulanması

MADDE 5 – (1) Yıllık plan, inceleme ve denetim birimleri tarafından etkin bir şekilde uygulanır. Bakan, vergi inceleme ve denetimlerinin yıllık plana uygun bir şekilde uygulanıp uygulanmadığını takip eder.

(2) Koordinasyon Kurulu, Eylül ayı olağan toplantısında, yıllık plan uygulamaları ve bu kapsamda yapılan çalışmaları toplantı gündemine alarak görüşür. Üyeler, kendi birimleri tarafından yürütülen inceleme ve denetimlere ilişkin olarak Koordinasyon Kurulunu bilgilendirir.

Yıllık plan sonuçlarının izlenmesi

MADDE 6 – (1) Koordinasyon Kurulu, Mart ayı olağan toplantısında önceki yıla ait yıllık plan uygulamalarına ilişkin çalışmaları ve bu çalışmalarda elde edilen sonuçları toplantı gündemine alarak görüşür. Üyeler, kendi birimleri tarafından yürütülen plan uygulamaları ve sonuçları hakkında Koordinasyon Kurulunu bilgilendirirler.

(2) İnceleme ve denetim birimleri, vergi incelemesine ve denetime tabi tuttukları sektörler, konular, mükellef grupları ve mükellefler hakkında düzenlenen vergi inceleme ve denetim raporlarında eleştiri konusu yapılan hususları, vergi kayıp ve kaçığının yoğunlaştığı alanları ve bunların nedenlerini, yargı organlarının konuya ilişkin yaklaşımını ve vergi inceleme sonuçlarını sektörler, konular ve mükellef grupları itibarıyla analiz ederek alınması gereken önlemlere ve yapılması gerekli görülen düzenlemelere ilişkin bir rapor hazırlayarak Eylül ayı toplantısında Koordinasyon Kurulunun bilgisine sunulmak üzere Sekreteryaya gönderirler.

(3) İnceleme ve denetim birimleri yürüttükleri inceleme ve denetimlere ilişkin aylık istatistik sonuçlarını takip eden ayın on beşinci gününe kadar Sekreteryaya gönderirler.

Denetim sonuçlarının kamuoyuna açıklanması

MADDE 7 – (1) Koordinasyon Kurulu, her yıl vergi inceleme ve denetim istatistiklerini takip eden yılın Nisan ayı sonuna kadar kamuoyuna açıklar.

(2) Vergi incelemesi ve denetim istatistiklerinde; yapılan çalışmalar sonucunda bulunan matrah farkları, tarhi istenen vergi ve kesilen ceza tutarları, uzlaşma sonuçları, tahsilat durumu ve ihtilaf konusu yapılan vergi ve cezalar ile bunlara ilişkin sonuçlara yer verilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlük

MADDE 8 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 9 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.

